

Farve Gåseurt

Anthemis tinctoria

Farve Gåseurt er en staude, der vil gøre enhver prydhave ære.

Den blomstrer i højsommeren, lidt senere end margueritterne, forveksles evt. med 'gul okseøje'. Den ynder kalkholdig jord og varme, og formerer sig ved frø.

Den egner sig til stenbede i krukke og kummer og i 'steppebede', men er navnlig kendt herhjemme som farveplante.

Har man en 'blomstereng', hvor farvegåseurten har etableret sig, lyser de gule blomster op år efter år, også når græsset er ved at have overtaget al ledig plads.

Som navnet antyder, har den været anvendt til farvning, mens gåsebetegnelsen nærmest må anses for at være ment lidt nedsættende: 'den der vokser der, hvor gæssene går rundt i ukrudtet.'

Farve Gåseurt er indslæbt sydfra og vokser vildt i Sydeuropa og kan tage skade af hård frost, men der hvor den blomstrer sætter den også frø og sikrer næste generation. Selv i en ret vildtvoksende have er det let at etablere en bestand af Farve Gåseurt, der gør sensommerbuketter af vilde blomster ekstra smukke.

Til farvning anbefales brug af blomsterhovederne, andre opskrifter anvender hele planten.

Bejdset med tin opnår ulden en strålende gulorange farve, der dog holder sig bedst, hvis tekstilerne ikke udsættes for sollys. Men det er frem for alt, når ulden skal farves gul, at farve-gåseurten viser sit værd: Farve Gåseurten hører blandt de farveurter, hvor den gule farve holder sig bedst. Allerbedst er ægte safran, men de høje priser på safran gør, at mange vil foretrække den beskedne farvegåseurt i farvebadet.

Middelalderhaven fakta:

Farve Gåseurt træffes flere steder på Møn og Nyord.

Den vokser ved skibsværftet, på og ved kirkediget ved flere kirker.

På Nyord og i Borre er den set.

Tema 12: Farveplanter